

טיב הקהילה

בס"ד

וישלה

י"ג כסלו תשפ"ה

המסע לפרויקט דודאים

זמני הדלקת הנרות ומצ"ש

4:01	הדרה"ג
5:18	מוצ"ש"ק
5:54	ר"ת

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

9:21	סו"ת א'	8:14	סו"ק ש"א
9:51	סו"ת ב'	9:00	סו"ק ש"ב

המסע לפרויקט דודאים

גיליון מס':

761

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו הרה"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

הריפך הוא הנכון, [ועל אף שלפעמים גם רואים בחוש שבאים מחמתן ליד הפסד, יתברר בעתיד שגם זה ההפסד היה לטובה] ולכן עליכם לקיים מקרא שכתוב (דברים י"ג ז'): 'תמים תהיה עם ה' אלקיך, ולבסוף תראו ותבינו שאין כאן הפסד. ואכן לבסוף נתקיים בו ביעקב מקרא שכתוב (משלי טז ז'): 'ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו, מבלי שיתחיל כבוד שמים.

ולפעמים דוקא ההליכה בתום בדרכי ה' היא זו שמועלת להביא את המטרה, והיא לך עובדא הממחישה את הדברים היה זה בערוב ימיו של הגה"ק מרן בעל החתם סופר, אז גזרה המלכות גזירה נגד הדת והיו צריכים להשתדל לבטלה. והוטלה המשימה על רבני הקהילות שאכן נתמנו לדבר מצוה, ורצו שגם הגדול שביניהם ה"ה החתם

סופר יצטרף עמהם. אולם מאחר שכבר תשש כוחו של החתם סופר נבצר מאותו להמנות עמם, אך לא פטר עצמו בלא כלום ומינה שליח במקומו, אותו שליח היה ר"א שמים מופלג, ובבוא היום המיועד לפגישתם עם המלך הצטרף גם הוא עם יתר הרבנים ונשואי העם משאר קהילות המדינה והגיעו לבית המלך.

בבית המלך התכבדו המכובדים בשתיית חלב ועל אף שחלב עכ"ם נאסר מדינא לא השיגו רוב המשולחים בדבר, והתירו לעצמם לשתות את החלב כי סברו שמאחר שלא נאסר החלב כי אם מחשש חלב טמא ומאחר שבפועל אין הגויים רגילים בחלב טמא אין לחוש לכך לעת כזאת כשבאים לחון את פני המלך, שמא יבין המלך שמתבדלים היהודים מחלבו ויכעס, ובמקום שיבטל את הגזירה יוסיף עליהם יגון על יגונם ח"ו. בנוסף היו בין אלו שנימקו את ההיתר מצד היותם 'שלוחי מצוה' שעליהם אמרו חז"ל שאינם ניזוקין. אולם שלוחו של בעל החתם סופר היה תמים במעשיו ולא רצה לשתות מהחלב בשום פנים ואופן, ואת אשר יגורו יתר הנכבדים בא ובראות המלך שמשולח זה אינו שותה שיאלו לפשר הדבר, וענה הלה בתום לב שעל פי פסק השולחן ערוך אסור לשתות חלב של עכ"ם, רק אם רואה היהודי איך שחולבים את הפרה.

באותה שעה נכנס המשרת לפני המלך, ואמר לו המלך שהיום יש טעם לשבח בהחלב, ושיאלו לפשר הדבר, נענה המשרת ואמר, היום השיגו חלב מיוחד – 'חלב של גמל'.

כשמעו המלך את דבר המשרת התפעל מאוד מחכמתם של חכמינו ז"ל שהבינו שיש להעמיד גדרים וסייגים המרחיקים את האדם מדבר עבירה גם במקומות שיש חשש רחוק, וכמו כן קיבל הערכה גדולה לאותו שליח שהעמיד הליכותו על דברי תורה מתוך מסירות נפש ממש, ותיכף החליט למנותו כשר על כל ענייני היהודים בכל מדינות מלכותו. ומלבד מה שעל ידי זה נתבטלה הגזירה שהיתה על הפרק שוב לא היו יכולים לחוקק דברים המונעים את אחינו בני ישראל לקיים את התורה.

הרי לנו עובדא מוחשית איך שהעמידה על שמירת המצוות גם במקום שהסברא אומרת שהשמירה עלולה לקלקל, הריפך הוא הנכון!

תמים תהיה עם ה' אלקיך

עם לבן גרתי לב ה

ופירש"י: גרתי בנימטוריא תר"ג, כלומר עם לבן הרשע גרתי ותר"ג מצות שמרתי ולא למדתי ממעשיו הרעים:

הנה דברי יעקב אלו היו כדי לרצות את עשיו, ונשאלת השאלה מה ראה לבשרו שזכה לקיים התר"ג מצוות וכי זוהי סיבה שעשיו הרשע יתרחק? בנוסף עלינו להבין מה כיוון באמרו שקיום התר"ג היה בביתו של לבן הרשע?

ויש לומר שאכן ידיעה זו כלל לא היתה סיבה לרצות את עשיו, להיפך, כל עוד שהיה יעקב אדוק במצוות היה שנואי על עשיו, וכדאיאת במדרש (ספרי פ"ט בהעלותך פסיקתא ס"ט) 'לבן שמעון בן יוחי

אומר 'הלכה בידוע שעשיו שונא ליעקב, ומוכן מאילו שהסיבה לשנאה זו היא מהותו של יעקב, כי אי אפשר לעשיו לסבול את דרכו של יעקב, וכל עוד שיעקב אדוק בתר"ג מצוות אין מציאות שיהיה רצוי לעשיו.

ובכל זאת רצה יעקב להקדים ידיעה זו לעשיו, כי כשהחליט יעקב שעליו להתפייס עם עשיו, התבונן תחילה האין לעשות זאת באופן שלא יכשל ע"ז? זה בדברים שאין רוח המקום נוחה מהם כי חשש שמא כשידאה עשיו שיעקב מבקש לרצותו, יטעה ויחשוב שיעקב עזב את דרכו ושוב אינו אדוק במצוות, שאם לא כן למה יעלה על דעתו שאכן אתרצה לו? גם היה לו סמך להשערה זו, שהרי זאת ידע שיעקב שהיה בבית לבן תקופה ארוכה בשל כעשרים שנה שהרי ראה איך שיצחק מצוה את יעקב לקחת לו אשה מבנות לבן, וכמו כן ידע שבמחיצת לבן אי אפשר לאדם מן השורה להישאר אדוק בתר"ג מצוות, כי טומאות וטומאות כשפיו היו סיבות אמיתיות לכל מיני מניעות, אם כן יסיק עשיו שאכן שוב אין יעקב צדיק כבעבר, וכעת כשהחמיץ חפץ הוא להתחבר עם הדומה לו.

והבין יעקב שאם אכן יעלה טעות זו על דעתו של עשיו, גם אם יתברר לו לאחר מכן שטעות כל עוד שלא יראה את האמת בפועל יהיה בכך 'חילול השם', אם כן – הסיק יעקב – צריכים להקדים רפואה למכה, שכלל לא יעלה סברא זו על דעתו, על כן בהקדמה לדברי הריצוי הדיעו שעדיין הוא עומד בצדקותו, ועל אף שברצוני לפייס אותך על הברכות שקיבלת, אין בכך שום הודאה לדרךך.

לימוד גדול שנינו כאן, שגם אם רוצה אדם לזכות לאיזו שהיא מטרה, גם אם מדובר במטרה שהיא לשמים, אין בכך היתר להתפשר במצוה כל שהיא, גם אם תהיה המטרה רווח עצום לבוראנו, שהרי רצונו של יעקב להתפייס עם עשיו היתה גם כן כדי שלא ישחית עשיו בכרם ישראל, והיה כאן סברא של 'בחירת הרע במיעוט', היינו לגרום 'חילול ה' לאיזה שעה קלה ובלבד שישנו המטרה הנצחית, אולם בחיר האבות לא בחר בכך.

על כגון דא איתא במדרש (דברים רבה פ"ט ד' ט"ז) 'אמר הקב"ה שמעו לי שאין אדם שומע לי ומפסיד. כלומר, אם נדמה לכם שעל ידי קיום המצוות יתגללו הדברים ותבואו לידי הפסד, דעו לכם כי

טיב המערכת

וישתחו ארצה שבע פעמים

יעקב אבינו עשה את כל ההכנות לקראת המפגש עם עשיו אחיו, ולבסוף, ברגע האמת, א'ירץ עשו לקראתו, ויחבקו, ויפול על צוואריו, וישקוה, סמש ספחית, יעקב יכול לחשוב לעצמו: סתם דאגתו, סתם פחדתי, אולי הגזמת, אבל לא יעקב אבינו לא הגיז והר"י מביא את הגמרא: 'אמר רבי שמעון בן יוחאי: הלכה היא בידוע שעשיו שונא ליעקב, אלא שנכסרו רחמיו באותה שעה ונשקו בכל לבו, עלינו להבין, אם עשיו שונא ליעקב, מדוע נכסרו רחמיו באותה שעה? ומצד שני, אם באותה שעה נכסרו רחמיו של עשיו על יעקב, אולי השנאה אינה כ"כ גדולה? אולי יש מצבים חמנים שיש רחמים והם למעלה מהשנאה?

בדבר אחד אנחנו בטוחים, אם רבי שמעון בר יוחאי אמר שעשיו שונא ליעקב זה במאה אחת, כי אם היה איזה אחוז קטן שעשיו לא שונא את יעקב, רש"י לא היה אומר שהוא שונא אותו וה"ו מוציא עליו לעת, אז מה בכל זאת קרה הפעם?

כדי להבין את התשובה נחזור מעט אחורנית, יעקב אבינו לא עשה שום עוולה לאחיו ושום דבר שלא בצדק, והוא היה צודק לגמרי, ולכן לא היה צריך לשלוח לעשיו את הדודון, ובטוחות שאם רק רצה היה מצוה את עשיו בידע עם כל המיבורים שלו, אבל יעקב אבינו נהג אחרת, הוא שולח מנות כדי לפייס את אחיו, וכשהוא מגיע לקראתו: 'וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו, ומיד אח"כ א'ירץ עשו לקראתו, ויחבקו, וע"כ אומר רש"י 'נתגללו רחמיו כשראהו משתחוה כל ההשתחוואות הללו, וזו התשובה לכל השאלות, עשיו היה רשע ונשאר רשע מרושע, אבל ההכנעה שיעקב אבינו הראה בכך שהשתחוה לפניו סדרת השתחוואות, זה מה שהכניע את הטבע, ואפילו הרשע הגדול – עשיו, נכסרו רחמיו.

זה מה שאנחנו יכולים ללמוד מכאן, כשיש דין דברים בין שני אנשים לא בהכרח שהצודק יצת, אבל ע"י הכנעה אפשר להשיג נצחון בקלות רבה, וזהו מאמר החכם: ברצוני להזיז 'מצוה', ולכן הריני עושה עצמי 'מצוה'..

(ע"פ טיב תורה-ישלח)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א • במספר מיוחד וישיר

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

י"ד תמוז ה'תשע"ח | יעקב רבינוביץ | ערך: ש. גולדשטיין

הכנה לתפילה • המשך

כונת התפילה

א. ישהה שעה אחת קודם שיקום להתפלל, כדי שיוכין את ליבו למקום [שנאמר אשרו יושבי ביהר, ואח"כ יהלוק סלה (ש"ע הרב ס"א) כדי שהתיישב דעתו עליו והתפלל בכונתו, כי כשישפיל ח"פ בניסוחו פתאום אין דעתו מיושבת עליו (ס"ב ס"ז צ"ס ק"א)] ואע"פ שבכל מקום שהזכירו חכמים שעה פירושו זמן מועט, הכא פירושו שעה ממש, דהיינו אחת מ"ב שעות שבוים (ס"ז צ"ג ס"א וס"ב ס"א).

ב. מיהו דבר זה נאמר להסידים אבל לשאר העם יש בעיקר מועטת שיהיה קודם שיתחיל את תפילתו, והוא כדי הילוך ח' טפחים (ס"ב ס"א).

ג. דעבאמן אין המנה על תפילת שמונה עשרה, שהרי שוהין הרבה עד שמונה עשרה בפסוקי דזמרה ובקריאת שמע ובברכותיה, אלא הכונה על כל סדר התפילה, הדענין מהשהיה הוא שתיקה והתבוננות בלב להבין לפני מי הוא מכין עצמו להתפלל (ועי"ה ס"ד).

ד. ויא' הדכונת על תפילת שמונה עשרה, ואנו מתפללין וקורים פסוקי דזמרה מקודם (שיעור פסוקי דזמרה חצי שעה), ואחר כך ברכות וקריאת שמע ושונה מעט קודם שיתחיל פסוקי דזמרה, הוה קרוב לשעה כמו חסידים (פס"ג א"א ס"א).

ה. וזמן שהיה מתחיל רק בבואו למקומו המיוחד להתפלל (פס"ג א"א ס"א).

ו. יש מי שמצריך דוקא שישב וישנה, דע"י ישיבה מתיישב יותר בכונת התפילה (א"ר ועי"ה ס"ד).

ז. וכן ישנה שעה אחת אחר התפילה, כדי שלא יראה שותפילתו עליו כמשאור, שלמחר לצאת ממנה (ס"א).

ח. כתב בסדר היום, שאם יכול להתעכב עד שלא ישארו עשרה בבית הכנסת טוב לו, [שלא ירום הוא להתחיל השכינה שהרי נתעכב עד שלא נשחית מקום לשכינה לנח] וגם כי הישיבה בבית הכנסת הוא מצוה בפני עצמה (ס"ב ס"א).

ט. לא יעמוד להתפלל אלא באימה והכנעה שנאמר עבדו את ה' ביראה והאי עבודה היינו התפילה שהיא לנו במקום עבודה, ואומר הפסוק שעשו אותה ביראה (ס"ב וס"ב ס"א).

י. ולא יעמוד להתפלל לא מתוך שחוק וקלות ראש ודברים בטלים ולא מתוך כעס, אלא מתוך שמחה כגון דברי תחנונים של תורה סמוך לגאולת מצרים או סמוך להתלה לזוד שכתוב בו, רצון דיאיו יעשה, שומר ה' את כל אוהביו (ס"ב).

יא. פ' דבתפילת שחרית וערבית עומד להתפלל מתוך הברכות שמובא בעניין גאולת מצרים שיש בזה שמחה, ובתפילת המנחה אחר אשרי.

יב. ופירושו, דאף שמצוה מן המובחר לעמוד להתפלל מתוך אימה והכנעה, מ"מ כיון שאין כל אחד יכול לזוהר להכניס בליבו הכנעה ואימה, יראה עכ"פ שלא יתפלל מתוך שחוק אלא מתוך שמחה של מצוה (ס"ב ס"ד).

יג. ומטעם זה מי שמשלים אחר תפילת שחרית תפילת ערבית, שיאמר אשרי קודם (ס"ב ס"ד ס"א).

טיב הבנין

עיקר ניצחון היצר הוא כשלא מתפעלים מן הנפילות שהוא מנסה להכשילנו רק ממשיכים מיד את המלחמה נגדו

בפרשתן כתיב (לב כה-כט) ויוותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר. וירא כי לא יכול לו ויגע בכף ידו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו. ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני. ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב. ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל.

הטעם שהס"מ הגיע ללחום

דוקא עם יעקב אבינו ולא עם אברהם ויצחק אבותינו ופירש"י, ויאבק איש עמו - פירשו רבותינו ז"ל שהוא שרו של עשו. והיינו שהס"מ בעצמו הגיע ללחום עם יעקב אבינו ולעוקרו מן הקדושה. וכבר הקשה מרן החפץ חיים זצוק"ל, למה הגיע הס"מ ללחום דוקא עם יעקב אבינו, ולא עשה כן עם אברהם אבינו ויצחק אבינו. וביאר החפץ חיים, דהנה ידוע שאברהם אבינו הוא עמוד החסד, ויצחק אבינו הוא עמוד העבודה, ויעקב אבינו הוא עמוד התורה, כמו שנאמר (בראשית כה כז) ויעקב איש תם וישוב אהלים.

ולכן הגיע הס"מ ללחום דוקא עם יעקב אבינו, כיון שהוא עמוד התורה, והתורה זהו הדבר המפריע ביותר להשטן והס"מ וכמו שאמר חז"ל (קידושין ל"ג) בראתי יצר הרע ובראתי לו תורה תבלין, ואם אתם עוסקים בתורה אין אתם נמסרים בידו, ואם אין אתם עוסקין בתורה אתם נמסרים בידו.

ונמצא שהיצה"ר והתורה הקדושה הם ממש שתי דברים הסותרים זה את זה, האדם העוסק בתורה אין ליצה"ר שום שליטה עליו, ורק כשיאנו עוסק בתורה יכול היצה"ר לשמור אותו לרשותו.

כשהקול קול יעקב אין הידים ידי עשו

וזהו מה שאמרנו במדרש (ב"ר סה כג) בזמן שקולו של יעקב מצוי בבתי כנסיות אין הידים ידי עשו, ואם לאו, הידים ידי עשו. והיינו שבזמן שהקול קול יעקב אין היצה"ר והס"מ שהוא שרו של עשו לשלוט בכלל ישראל, מאחר שהם עוסקים בתורה שהוא התבלין נגד היצה"ר. ורק כשכלל ישראל אינם עוסקים בתורה ח"ו, אזי הידים ידי עשו, היינו שאז יכול הס"מ לשמור אותם לרשותו.

ולכן הגיע הס"מ ללחום דייקא עם יעקב אבינו, כיון שיעקב הוא עמוד התורה, והתורה הקדושה הוא ממש הוא לעומת זה של הס"מ ואין שניהם יכולים להתקיים בבת אחת, כשהקול קול יעקב אין הידים ידי עשו, ולכן רצה לעקור ח"ו את יעקב מן השורש, כדי שיוכל להתקיים בעולם ולפתות את כלל ישראל לחטאים.

אמנם יעקב אבינו לא נבהל ממנו, רק נאבק עמו בעל כרחו עד שהצליח לנצחו. וכמו שאמר לו הס"מ בעצמו, לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלקים ועם אנשים 'ותוכל'. הס"מ הודה לו שהוא הצליח להתגבר עליו ולנצחו.

המהות של כלל ישראל

הוא המלחמה והמאבק עם היצר

אמנם יש להבין למה קרא שמו משום כן 'ישראל' - כי שרית עם אלקים כלומר, כי נתאבקת עם המלאך, הרי יותר היה לו לקרוא שמו על שם הנצחון - 'ותוכל', כי מה שייך לקרוא לאדם שם וסמל על הריב אשר רב ונלחם הרי העיקר הוא הנצחון, זהו עיקר תפארתו של האדם שהצליח לנצח את שונאו, ואם כן הרי יותר היה לו לקרוא שם על שם הנצחון, ולא 'ישראל' על שם הריב.

וביאר הגה"ק רבי לייבלע אייגן זצוק"ל, שזה בא ללמדנו, שאצל כלל ישראל לא הנצחון הוא העיקר,

מלחמת היצר

הנצחון הוא כבר מתנה ושכר שזוכים לקבל מן השמים. רק העיקר של כלל ישראל הוא היציאה למלחמה עם היצה"ר, וכמו שנאמר (דברים כא ג) כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה' אלקיך בידך ושביט שבינו. פירוש, עיקר עבודת האדם הוא עצם יציאתו למלחמה עם יצר הרע, ואילו הנצחון שהוא זוכה לבסוף לנצח את יצר, זה כבר מתנה מן השמים - ונתנו ה' אלקיך בידך, ואין זה תלוי בידי האדם כלל. ולכן קרא לו המלאך בדוקא 'ישראל' כנגד הריב והמלחמה ולא כנגד הנצחון - 'ותוכל'.

ולכן נקרא העם היהודי בשם זה, 'כלל ישראל', כי זהו המהות של כלל ישראל, לא נצחון היצר, רק המלחמה, 'כי שרית עם אלקים', במשך כל שנות האיש הישראלי עלי אדמות, יש לו לעסוק תמיד בדבר זה - 'כי תצא למלחמה על היצר הרע'.

הנצחון של יעקב היה

במה שלא התפעל כלל ממה שהמלאך תקע כף ידו אמנם עדיין יש להבין מה שאמר לו המלאך 'ותוכל', שהוא הצליח לנצחו, הרי יעקב ניוזק על ידי המלאך, ונעשה צולע על ירכו, וכי הלזה יתכן לקרוא 'נצחון'! ועפ"י דברינו מובן, כי אכן זהו הנצחון של האיש הישראלי, שהוא יוצא כל חייו למלחמה נגד היצה"ר, ואינו נעצר ממלחמתו משום סיבה, למרות שהוא רואה בחוש איך שהוא נופל ונכשל, היצה"ר הצליח להפילו ולהכשילו, עם כל זה אינו אומר נואש, ואינו מתפעל מזה כלל וכלל, רק תיכף ומיד באותו רגע הוא מתחיל שוב את כל המלחמה נגדו, ואינו נחלש כלל אפילו כחוט השערה מכשולו הנחרץ במלחמתו עד עתה עם יצרו. וכשאדם משיג מעלה עליונה זו, אזי נחשב להיפך, שהוא ניצח את היצר!

זה גופא היה נצחונו של יעקב אבינו, 'ותוכל', כי למרות שרדא בחוש שהמלאך מתחיל לנצחו, וכבר תקע כף ירכו, ונעשה צולע על ירכו, מכל מקום לא התפעל מזה כלל וכלל, רק המשיך תיכף ומיד באותו רגע להיאבק עמו כאילו לא קרה שום דבר.

טעם אימור אכילת גיד הנשה

וזהו מה שנאמר (לב לג) על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה. היינו שכלל ישראל בכל הדורות צריכים לזכור דבר זה, שלא להתפעל כלל ממה שהיצר מצליח להכשילנו ולהזיק לנו ברוחניות ובגשמיות, רק להמשיך ח"פ ומיד ללחום בחזקה עם היצר, כי זה גופא נחשב לנו לנצחון הגדול ביותר, מה שאנו לא מתפעלים כלל מנצחון היצר.

ומן הראוי לסיים דברינו אלו עם דבריו הנפלאים של החינוך (מצוה ג) המבאר הטעם של מצוה זו שלא לאכול את הגיד הנשה, וכך לשונו: משרשי מצוה זו, כדי שתהיה רמו לישראל, שאף על פי שישבלו צרות רבות בגליות מיד העמים ומיד בני עשו, שיהיו בטוחים שלא יאבדו, אלא לעולם יעמוד זרעם ושמים ויבוא להם גואל ויגאלם מיד צר.

ובזכרם תמיד ענין זה על ידי המצוה שתהיה לזכרון, יעמדו באמונתם ובצדקתם לעולם. ורמז זה הוא לפי שיאותו מלאך שנלחם עם יעקב אבינו, שבא בקבלה שהיה שרו של עשו, רצה לעקרו ליעקב מן העולם הוא זרעו ולא יכול לו, וציערו בגניעת הירך, וכן זרע עשו מצער לזרע יעקב ולבסוף תהיה להם ישועה מהם, כמו שמצינו באב שזרחה לו השמש לרפואתו ונושע מן הצער. כן יזרח לנו השמש של משיח וירפאנו מצערנו ויגאלנו, אמן במהרה בימינו. עכ"ל.

סיפורי השגחה פריטי שנשלחו למערכת ע"י הקוראים

הבוטח בה'

הסיפור שלי התרחש לפני שנים רבות בהיותי חתן צעיר שזה עתה נישא. שני הצדדים הסכימו על סכום מסוים עבור זירה ועלי החתן הוטלה המשימה למצוא את הזירה המתאימה במסגרת התקציב שהוקצב לכך בתוספת הלוואה בנקאית (משכנתא). אחרי חיפושים רבים מצאתי זירה שנראתה לי הולמת, ושאלתי את אבי מורי אם יש לו את הסכום הנכסף מוכן עבור חתימת חוזה עם הקבלן?

אבא השיב שאעשה מה שצריך, ובמועד יהיה לו את הכסף עבורי. מהשוער (חמי) לא ציפיתי לכלום ביוזעתי את מצבם, ואף על פי כן שאלתי בחיל ורעדה אם יש לו את הסכום המדובר כדי לחתום חוזה מול הקבלן. באופן מפתיע, קבלתי ממנו את אותה תשובה בדיוק: "תחתום ובעזרת ה' במועד אביא לך את הכסף".

אני מטביע לא מכיר את המשפטים האלה - 'יהיה בסדר' הזה הו - 'תחתום' ומשמים ישלחו לנו... חזרתי ושאלתי שוב את אבא בדרך ארץ ובנימוס, כמה יש לו כרגע? אבא השיב שוב בשיא הרצינות: 'אין לי עלי אפילו לא פרוטה אחת, אבל במועד בטוחני שיהיה בסדר!!!'

הבנתי שאין כסף לרכישת הזירה ועצרתי את התהליך. כעבור חודש חשבתי בליבי שאם אמשיך בדרך שלי שיהיה צריך להיות מוכן מראש, לא אקנה זירה לעולם יתכן שישווה לנסות את הדרך שלהם ולסמוך על הנס!

פניתי לעורך דין וקבעתי אתו פגישה לצורך חתימת חוזה עוד שבוע ביום שני בשעה שתיים בדיוק. עם ההורים קבעתי שאבוא שתיים קודם כדי לקחת את הכסף. הייתי בלחץ גדול וכל יום התקשרתי לאבי מורי ושאלתי אם כבר השיג את הסכום הנדרש, אבל אבא השיב ברוע שיעדין לא, ויש זמן עד ליום שני... יום שישי מוצ"ש ויום ראשון התקשרתי ושוב שמעתי את אותה תשובה רגועה, יש זמן עד יום שני...

בלב ידעתי שלא יצא מהו כלום אבל חובת ההשתדלות עשיתי... ביום שני בשעה אחת עשרה כבר הגעתי לבית אבי הרגוע והשלוני, ושאלתי אם כבר הגיע סכום כל שהוא?! והתשובה הייתה ששודר לו הגיעה השעה... הייתי המום מהתשובה של אבא וידעתי שזירה כבר לא תהיה. ברגע שהבנתי שאין זירה דפק חמי בבית אבי והביא את חלקו, אין לי מושג מאיפה הוא השיג את הכסף אבל הוא הביא את הסכום שהתחייב לו.

בנתיים ישבתי ושוחחתי עם אימא על ענייני דיומא, ואבא נישא אלי עם צ'ק בסכום של ארבעים אלף דולר, ואמר לי שאני יכול לגשת לחתום על זירה בשעה טובה ומצלחת!!!

הייתי המום, לא האמנתי למראה עיניי. מתברר שבן דוד של אבא שלי הגיע מחו"ל והחליט לבקר את אבא שלי בדיוק בשעה רבע לשתיים עשרה לפני הפגישה שלי עם העורך דין, התעניין בשלום אבי והציע את עזרתו, אבא שאל אם יש לו אפשרות להלוות לו ארבעים אלף דולר בהחזר של שלוש מאות דולר לחודש? והבן דוד הסכים במשחה...

למרות שראיתי בחוש שהבוטח בה' חסד יסובבנו, והקב"ה משנה את הנהגה כלפיו הנהגה שלמעלה מדרך הטבע, אני רחוק מאוד מלהיות בוטח ומאחל לעצמי יום אחד להגיע למדרגות הללו ולחיות חיים שלווים ורגועים!!!

יהודה שניידר

הפענוח לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטי מוזן לשלוח אל 'ו' פתח סמואל בפקס: 15326517922 או אל: o.y.wines@gmail.com

להתאמן בקיום תורה ומצוות כדי להעלות נחת רוח ליוצרי, ריה ניהוח אשה לה. באותו מעמד, סיים בעל התניא את סיפורו, גמלה בליבי ההחלטה להצטרף אף אני לעדת החסידים ופה אשב כי איתיה, כאשר נוכחתי בשבט מדרגת עבודתם הנפלאה של החסידים הקדושים.

- * -

אחד מחסידיו של המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע [לגורסא אחת הוא תלמידו הגדול הרה"ק רבי חיים חייקל מהמדורא זצוק"ל, ולגורסא אחרת הוא תלמידו הגדול הרה"ק בעל התניא זצוק"ל] ערך 'נסיעה אל הרבי כנהוג ובטרם צאתו לדרך רצה להיכנס לברכת פרידה [גיוענען]. הוא נקש אפוא קלות על דלת פתח חדרו של הרבי, והנה נשמע קולו של הצדיק מתוך החדר בשאלתו: ווער איז? [מי שם בדלת?]. ענה התלמיד: אין! [אני] וכשהכירו הרבי בקולו אמר שאפשר להיכנס.

נכנס התלמיד אל הקודש פנימה, הגיש את הקוויטעל לידו של הרבי, ולאחר שקרא הצדיק את הפתקא איחל לו ברכת הצלחה בדרך, והוסיף לו הוראה אחת: בעברך בדרךך לביתך דרך כפר פלוגי הואיל נא בטובך להיכנס שמה לבית המדרש המקומי, סתם הרבי ולא פירש...

כחסיד נאמן לא שאל מן הרבי שאלות מיותרות, רק שמר את הוראתו בליבו. ואכן כשהגיע בדרך אל אותו כפר שהוכיז הרבי חיפש חיפך את בית הכנסת המקומי, ונכנס פנימה אל תוככי התיכל. והנה רואה הוא בית כנסת מלא אנשים מפה לפה, התברר שעכשיו בדיוק מתקיים שם בבית הכנסת מעמד 'ברית מילה', ועל כך התאספו כל הקהל הקדוש.

שמה החסיד להשתתף גם הוא במעמד ברית קודש, ולאחר הברית התיישב ביחד עם כל הקהל הקדוש לסעודת המצוה בשמחה. והנה באמצע הסעודה 'נעלם' לו לבעל הבית כוס יקרה מאוד העשויה מכסף טהור, וכשרצו לגשת לברכת המוץ חיפשו אחר הגביע היקר בכל מקום ולא מצאוהו. וכראותם אדם בלתי מוכר היושב לו בפאתי בית המדרש, נראה בעיניהם כמבזמן מוזמן... וחיפך נפל חישודו של בעל הבית על הלך זה שהוא הוא הגבט אשר כנראה העלים את הגביע היקר.

בעל הבית רמז לכמה גברתנים אימתניים שבקהל לגשת לבדוק את דבר הגניבה אצל אותו קבצן... והם ניגשו היישר אליו והחלו לצעוק עליו בקול גדול: החזר חיפך את הגביע שגנבת! היכן העלמת את הגביע היקר? תן תודה והחזר את הגניבה בטרם נכה אותך כאן מכות נמרצות!

אך הוא כמובן הכחיש הכל בפה מלא לא ראייתו ולא לקחתי מאומה! לאחר כמה התראות חוזרות שלא הועילו כלום החלו אותם גיבורים להפליא בו את מכותיהם מכות קשות ונמרצות שאבאו לו עד מאוד וייסרו אותו, והוא צעק אליהם בכל כוחו: סאיז נישט אין! סאיז נישט אין! [זה לא אני!].

כך נמשך הדבר דקות ארוכות כשהם מכים בו קשות, והוא זועק מרה 'זה לא אני!' - עד שבפתאום רצה המשרתת הודיעה שנמצא הגביע בתוך אחד הארגונים הם ביקשו ממנו את סליחתו, והכל על מקומו בא בשלום. בראותו כי כן, הבין התלמיד חיטב שעל כך שלחו המגיד הנה, כדי 'לחטוף' את המכות הקשות הללו... אבל עדיין לא הבין על בוריו על מה ולמה מגיעים לו אלו המכות מה פשעו ומה חטאתו.

לפיכך בצאתו לדרך החזיר את פעמיו בחזרה מעזריטש, ובפיק ברכיים בא לפני רבו המגיד הקדוש, כששאלתו בפי, למה הגיעו לו כל המכות האלו, ומה נעצר הוא לתקן?

ענה לו הרבי בבת שחוק, וכי מדוע לא תבין? הרי כשדפקת על דלתי בטרם צאתך לדרךך, ושאלתי מי שם בפתח ענית ואמרת בקול גדול: 'אין! [אנכי!] לפיכך כדי לזכך ממך אותה יוהרא וגאוה שנודקה בק, נצרכת לחטוף את המכות הנאמנות הללו, שיוזכו אותך ותצעק בקול רם: נישט אין! [לא אני!].'

*

נכנס פעם גביר נכבד בעמיו, שהיה גם 'קמצן' לא קטן... לפני המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע, ובתוך שיחה עם הרבי סיפר על פרישותו ממנגעי העולם הזה, ועל מנהגי סדרי מאכלו שהם תמיד בצמצום גדול, פת במלח ומים במשורה, כדי שלא ליהנות מתאוות עולם הזה...

לתדהמתו עונה לו המגיד, לדעת לא טוב הדבר אשר אתה עושה, צריך אתה לשנות את סדרי סעודותיך, ולהתחיל לאכול מעדנים טובים, ברבורים אבוסים עם תרנגולים מפותמים עם כל תפנוקי עולם!

מדוע? הפלא העשירי. פשוט מאוד, הסביר הרבי, כשהגך אוכל ברוב עושרך פת במלח ומים במשורה, הרי מבין אתה שלעניים מספיק שיאכלו פירותים ועזרים... - אך אם אתה האכל מכל טוב ותתענה בתענוגים כמנהג העשירים, הרי תבין שלעניים מגיע לכל הפחות לחם צר ומים לחץ...

- * -

המגיד הגדול ממעזריטש זצוק"ל סבל כידוע רבות על רגליו, ונצרך לרופא צמוד שיטפל תדיר ברגלו החולה. אותו רופא הנקרא

המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע

לרגל האי יומא רבא י"ט כסליו, יומא דהילולא של הרה"ק רבי דוב בער [בהר"ר אברהם] המגיד הגדול ממעזריטש זיע"א, שיחול השבוע ביום השישי - נבואה נא בזאת בתכריך זעיר של טיב המעשיות אודות בעל הילולא המלוקט ונאסף מתוך שיחות וכתבי מורנו ורבינו הגה"צ שליט"א, ויהא רעוא שיהיה לנו למליץ יושר להחיש גאולתנו ופדות נפשנו במהרה בימינו אמן.

"שמן יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישךאל יהיה שמך" לה'.

בספה"ק "מבשר צדק" הרה"ק רבי יששכר בער זצוק"ל אב"ד דק"ק זלאטשוב תלמיד המגיד ממעזריטש ז"ע מביא רמז נאה שקיבל מפי המגיד בפסוק זה.

חל"ק: "שמעתי מהרב המגיד זלה"ה על הפסוק 'לא יקרא עוד שמך יעקב וגו'', כי 'יעקב' בחינת עולם הזה, כמו אכילה ושתיה ומשגל. והנה אף בזה יכולין לעבוד הבורא יתברך שמו ולהעלותו לה לבדו, אך זה דווקא למי שהוא בגדלות השכל, או יוכל לבוא על ידי מעשה הגשמיות גם כן למדריגה גדולה על ידי שיעלה אותך, אבל מי שהוא בקטנות הדעת אינו ביכולת לעבוד להבורא ב"ה בדברי גשמיות, וצריך להרחקת יתירה מדברי גשמיות, שלא יפול על ידן ממדריגתו".

"וזהו 'שמן יעקב', כשתרצה שתהיה נקרא בבחינת 'יעקב', היינו לעבוד עבודת בוראו אף בבחינת ארציות המכונה בשם 'יעקב'. - לא יקרא שמך יעקב, היינו לא תוכל לבוא למדרגה זו, 'כי אם ישראל יהיה שמך', היינו כשתהיה בגדלות המוחין בחכמה, ועל ידי חכמה ברורה אז תוכל לעבוד הבורא ב"ה אף בדברי גשמיות יהיה נקרא בשם 'יעקב' עכ"ל".

- * -

סיפר הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי בעל התניא זצוק"ל, שבצעירותו בהגיעו בפעם הראשונה להיכל קדשו של מרן המגיד ממעזריטש ז"ע מצא שם את החבראי קדישא הגאונים הצדיקים תלמידי המגיד, שכידוע היו כולם רבנים גדולי הדור ומצוקי ארץ, כשהם יושבים ומשוחחים ביניהם על שגב עבודת המלאכים שרפי מעלה, שכל כולם אש וכלה למען קדושת שמו יתברך, והרויב כל אחד מדיעותיו על תפקידיהם ועבודתם של מלאכי עליון והיות הקודש. וכאשר היו בקפיים גם בספרי הקבלה, היו משננים ביניהם את שמות המלאכים השונים, ומבארים על פי שמותיהם על מה הם מסוגלים כל אחד ואחד, כך האריכו בשיחת קדשם שעה ארוכה.

והנה הבחין בעל התניא בגדול התלהבות אש קדשם בשיחתם, שהיה נראה בעיניו שהם מגיעים בעוד שעה קלה לכולת הנפש, בגדול ההשתוקקות שבערה בקרבם להתעלות כחיות אש קודש, ולדבק הנשמה בשורשה העליון, כנודע בסוד 'עליית נשמה'.

אך לפתע ברגעים אחרונים ממש נשמעו פתאום צעדי של הרבי הקדוש המגיד הפוסע ומתקרב אליהם, הרעש הזה שהשמיע המגיד ברוח קדשו בחביטת מעליו בארץ החזיר מיד את חבורת התלמידים אל מצבם הגשמי, וכאשר תפסו שורבי בכבודו ובעצמו מתקרב אליהם נפלה עליהם חרדת קודש מגדול 'מורא רבך כמורא שמים' (אבות ד, יב).

ואכן כעבור רגעים ספורים נראתה דמותו ההדורה של המגיד הקדוש בפתח החדר, חיפך נעמדו כולם וקמו על רגליהם, כשהם מתפלאים ותוהים על הופעתו הפתאומית של הצדיק באמצע היום, והם המתונו בדריכות למוצא פי קדשו.

פתח הרב ואמר, איהא בספר הפרדס לרבינו הרמ"ק זצוק"ל (שער ב פרק ב בא"ד) ותל"ט: "בספר הבחור [להתנא הק' רבי נחוניא בן הקנה, אות קצא] מצאתי, כך אמרה מדת החסד, כל ימי היות אברהם בעולם לא הוצרכתי אני לעשות מלאכתך, שהרי אברהם עומד שם במקומו וישמור משמרתי. שאני זאת היא מלאכתך, שאני מזכה את העולם ואפילו נתחייבו. ועוד אני משייב ומביא בליבם לעשות רצון אביהם שבשמים כל זה עשה אברהם" ע"כ.

והדברים תמוהים כיצד יתכן שתהא עבודת בן אנוש, אף כי המדובר באדם גדול כאברהם אבינו ע"ה, גדולה יותר מעבודת מידת החסד בעצמה, עד כדי כך שכל ימי היות אברהם אבינו בעולם אין היא נצרכת לעשות מלאכתך, וצריך ביאור. אלא על כרחך, סיים המגיד את דברת קדשו הקצרה מידת החסד נאצלת מלמעלה מקום גבוה מאוד, וכשהיא עושה מלאכתה היא כבחינת עבודת מלאכים ושרפים והיות הקודש, ובזוהיא פשיטא שהיא עושה מלאכתה למעלה במדרגות נעלות עד מאוד לאין שיעור, ואי אפשר בהשגת בן אנוש להשיג עד היכן היא מגועת. - ואף על פי כן, כשיש אדם אחד בעולם הזה הגשמי, הפועל ועושה בשלמות מידת החסד, כאן בתחונתו בזה העולם המלא סנינות ותמורות. - הרי חביבה עבודה זו לפני השם יתברך יותר ויותר מכל עבודה הנגובה של מלאכים ושרפים שלמעלה!

ובכן סיים המגיד הקדוש את מאמר קדשו לפני התלמידים, ויצא וחזר לחדרו ולעבודת קדשו.

חיפך אחר שיצא החלו התלמידים הקדושים בשיעור 'חזרה' על מאמרו של הרבי, והחזורים פירשו וביארו את דברי קדשו עד שהיו ברורים לפניהם כשמלה והבינו כולם חיטב את מה שרצה הרבי הקדוש ללמדם, לכל יתקנאו כל כך בעבודתם של המלאכים למעלה כי עבודת איש ישראל כאן למטה בעולם הזה יותר חביבה לפני כסא הכבוד, ועל אף היות האדם קרוץ מחומר יש לו

טיב הקהילה

שנת הארבעה עשר

אוצר כלום השווה לכל נפש על כל פרשה ופרשה
סטיב ואצור של
הנה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

- תורה
- חיזוק
- הלכה
- מעשיות

שוב רק כאשר ישוּבו יהודי המקום ויתכנסו לתפילת ערבית. בלית ברירה החל לחפש אחר מקום נאות באותו כפר שיוכל לעמוד בו בתפילה, והנה ראה לפניו חנות אחת קטנה למכר צרכי סדקית ורוכלות שמוזהה גדולה תקועה בפתחה, והבין שזו היא חנות של איש יהודי. הוא פסע פנימה והיהודי בעל החנות קיבלו בסבר פנים יפות, בירכו במאור פנים בברכת 'שלום עליכם' נדיבה, ושאל במה יכול הוא לסייע בעדו? מחפש אני כאן מקום להתפלל מנחה! – ענה האיש, שמא יש בחנותך הקטנה איזו פינה שקטה שאוכל לעמוד שם בתפילה בטרם תשקע החמה?

בודאי! ענה האיש בשמחה, והכניסו אל הקיטון הפנימי, שלא היו בו יותר מד' על ד'... והתלמיד נעמד להתפלל בבלב אש קודש כדרכו, שענה ארוכה עמד ושפך את שיח ליבו לפני קונו, וכדרכם של חסידים היתה תפילתו בעבודת הלב ובכוונה גדולה.

לאחר שסיים את תפילתו, הושיבו היהודי בעל החנות המארח והגיש לפניו כוס תה חם ומרביב, וכך נכנסו לשיחה נאה אודות יהודי המקום ומנהגיהם.

בין הדברים שאל החסיד את בעל החנות, אמר נא לי במסורתך, האם ניתן להתפרנס מחנות קטנה ועזובה שכזו? הרי אין כאן בחנות יותר מכמה מצרכים בסיסיים עם עוד מיני סדקית קטנים... והכפר הזה כולו אין בו יותר מכמה עשרות משפחות... והוא רחוק מן העיר מרחק רב בין מרחבי ענק של מדבר שממה סביב סביב, וכנראה כמעט שלא נכנסים כאן קונים, ואם כן כיצד מפרנס אתה משפחה שלמה מחנות קטנות כזו?

במקום תשובה אענה לך בשאלתו: – חיך היהודי בעל החנות הרי יהודי תמיד עונה בשאלה...

שאל נא שאל, אמר החסיד. ובכך, הקשה היהודי, מי גדול יותר בעיניך המסובב או המסתובב? מה פירושו? תהה החסיד, מה היא פשר שאלתך, ומה כל זה קשור לעניינינו?

הסביר היהודי הכפרי את שאלתו: כל דבר המסתובב ונעשה בעולם הרי ישנו 'מסובב' שגורם וסיבב אותו הדבר שיסתובב וימצא כן בסיבה זו. – למשל עגלה זו שהביאה אותך הלום להתארח בכפרינו, יש לה בודאי 'בעל עגלה' שהנהיג אותה בכל הדרך הארוכה והסיע אותה עד לכאן. – מי הוא אפוא גדול יותר בעיניך העגלה עצמה שהביאה אותך הנה, או האיש 'בעל העגלה' המנהיג את החמור בדרכו?

פשוט וברור, ענה החסיד, שהמסובב גדול יותר מן התוצאה המסתובבת, שהרי הוא השולט והמנהיג ובידו לסובב ככל שירצה ויחפוץ!

הנה לך תשובתך, חיך היהודי חיך מנצח כל החנות הזו שהנך רואה על כל תכולתה איננה כי אם סיבה ותוצאה, ישנו 'מסובב' שם למעלה שממנו תוצאות חיים, והוא יתברך לבדו מסובב וממציא כל סיבה וסיבת, מה ימכרו כאן בחנות ואיזה לקוחות יכנסו כאן, הכל מסתובב והולך על ידי מסבב כל הסיבות, עילת העילות ברוך הוא וברוך שמו! לא מן החנות הזאת תבוא פרנסתו... כי אם מאותו מסובב עליון שעולם ומלואו שלך, ומכיון שמידו בא הכל אין כאן עוד שום מקום לדאגה, והוא יתברך בעצמו 'קל' וז' ומפרנס לכל ומטיב לכל, ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא, ולמה לי להכניס עוד דאגות בלבך? ברוך ה' מזה שנים רבות שהגני מתפרנס כראוי מידו של המסובב הגדול והנאמן ובטובו חיינו!

כשמוע החסיד כל זאת, הבין כבר היטב מדוע שלחו רבו המגיד אל הכפר הזה דיין, כדי שילמד וישמע מאותו יהודי כפרי פשוט טיב אמונה פשוטה ברורה ובהירה, בלא שום ספקות והתחכמויות, ולקבל באהבה בתמימות ובלב שלם את הברכה ששולחים מן השמים.

וזאת תג ע"י ועל כל ישראל – אמר

הוא לישראל, בני לא אני [הוא] שישבתי תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שיבא העולם עד שדרשתי וחקרתי וצרפתי ובחנתי את כל דברי תורה כולה – ומיום שנבאר העולם עד אותה שעה ישבתי על כסא כבוד שלי, שליש היום אני קורא ושונע, ושליש היום אני דן את הדין, ושליש היום אני עושה צדקה, דן אני ומכלכל ומפרנס את כל העולם כולו ואת כל מעשה ידי שבראתי בעולמי" ע"כ.

לפיכך סיים אותו החבר, אף אנו צריכים להתדבק במידותיו ברוך הוא ולטפל בכל צרכי עמך בית ישראל, גם בעניינים גשמיים ושפלים, ובכך נעשים הצדיקים דומים לבוראם ומתקיים בהם הכתוב (בראשית א, כו) "נַעֲשֶׂה אִדָּם בְּצַלְמֵנוּ כְּדֹמֹתֵינוּ", שיהיו דומים להבואר ב'ה' לדמות יציר לנוצר.

אחד מתלמידיו של המגיד הגדול ממעוררש זצוק"ל ז"ע היה במבוכה רבה בענין האמונה שבהשתדלות הפרנסה, ואם מספיקה לו השתדלות מועטה לפרנסתו, או שעליו להשתדל יותר כדי להשיג את צורך מחייתו.

הוא נכנס לפני רבו והציג את ספקותיו ולבטיו הרבים, המגיד הקדוש הרהר קמעה ולבסוף לא ענהו שום תשובה לשאלותיו, רק הורה לו לנסוע אל כפר רחוק ונידת קום נא סע לדרךך אל כפר פלוני אלמוני, וז' יהיה בעיניך! – סתם המגיד ולא פירש.

החסיד לא שאל כמובן שום שאלות, וכדרכם של חסידים לצייט למצוות רבם בשלמות ובתמימות, נטל עימו את תיק הטלית והתפילין ויצא תיכף לדרך. הדרך לא היתה קלה כלל ועיקר, ובפרט בהיות אותו הכפר במחוז גידה עזוב ושומם שהדרכים אליו לא היו סלולות ומסודרות, ולאחר תלאות רבות הגיע סוף סוף אל מחוז הפנו.

תיכף משכנס אל הכפר הקטן ונתן עיניו בגלגל חמה היורד אל שיפולי הרקיע, הבין שבעוד זמן מועט כבר תשקע השמש והוא עדיין לא התפלל מנחה! הוא החל לחפש אחר 'מנין' לתפילת המנחה, התרוצץ לכאן ולשם בחיפוש אחר בית הכנסת המקומי, אך מפי אחד היהודים שמע שאין באותו כפר כי אם מנין אחד בלבד לתפילת מנחה, והם כבר סיימו את תפילתם ובית הכנסת סגור כעת, ויפתח

'דוקטור גורדון', מתחילה לא היה שומר תורה ומצוות, אך בעקבות התקרבותו אל איש האלקים החזירו המגיד בתשובה שלמה, עד שברבות הימים נעשה בעל מדויגת, כידוע. בתחילת דרכו בעולם התשובה, בא פעם לפני המגיד והתאונן על כך שלפעמים חוזרות אליו המחשבות הרעות של ימי קדם בטרם שב בתשובה, ומנסים למשוך בחזרה אל העבירות חלילה.

אמר לו המגיד, אמשול לך משל למה הדבר דומה, איכר יהודי אחד היה דר בעיר רחוקה, שם ניהל את בית המרוז [קרעטשמע] המקומי, בו היו הגויים מתאספים מדי ערב לשותת לשכר, כדרכם של גויים ריקים ופוחזים שאין להם בחייהם ולא כלום, ובהוללותם היו מוזיקים ומשברים את כל הבא לידם.

לימים נמאס לו למוכסן מכל העסק המוגנה הזה, להתעסק תמיד עם גויים שיוכרים הוא סגר אפוא את בית המרוז, ופתח במקומו חנות מכובדת, בית מסחר למכר 'בדים', ונעשה סוחר חשוב.

אולם הגויים השיכורים לא הסכימו עם העובדה שנסגר להם הבית מרוז שלהם... הם חזרו להתדפק על דלתו בית העסק החדש ודרשו לקנות יין וי"ש כהרגלם! – פתח להם היהודי את הדלת, הכניסם פנימה, והראה לפניו: רואים אתם את תכולת החנות? מהיום אין כאן יותר בית מרוז! מהיום זו היא חנות של בדים בלבד, לכו לחפש לכם בית מרוז אחר!

כיוצא בדבר, סיים המגיד ואמר לדוראן הבעל תשובה, אם יבואו אליך שוב אותם מחשבות זרות שמימים קדמוניות, תגרש אותם בפה מלא, ותאמר להם שאינך עוד אותו בעל עבירה של פעם, שכבר נהפכת לאיש אחר, כמו שנפסק להדין ברמב"ם הלכות תשובה (פ"ב ה"ד), ושילכו לחפש להם מקום אחר...

אסור לו לבעל תשובה להסתכל על העבר, הן ממעשיו הרעים שעשה בעצמו, והן בחברת חברים רעים שהיו לו בעולמו הקודם. – שלכולם יאמר בפה מלא אני איש אחר! חזרתי בתשובה, ואיני שב לעולם לאותם מחוזות שפלים, כי אם בדרכי תורה ויראת שמים תמיד.

לאחר שנחמנה המגיד הגדול ממעוררש ז"ע רבי ומנהיג הדור, החלו לנודו אליו מכל מקום, ורבים מפשוטי עמך בית ישראל הופיעו עם שאלותיהם בכל ענייני העולם.

כאב לו ליבו של המגיד, שמעתה עליו להתעסק בדברים גשמיים כשהאחד בוכה על פרתו שמשום מה הפסיקה לתת את החלב, והשני על הסוס שמת בטרם עת... וכל כיוצא בזה בעניינים ארציים ושפלים. כשהגיע לבקרו אחד מחבריו, מסגל חברתה קדישתא של תלמידי הבעל של טוב הקדוש ז"ע, השיח לפניו המגיד את כאבו, ושאל ממנו בפניו: וכי בשביל כך התמנתי לרבי, כדי להתעסק עם דברים נמוכים שכאלה?

ענה ואמר חבריו לעומתו, הנה נא נתבונן במה מתעסק הקב"ה בכבודו ובעצמו, הלא מתחילה נצרך לעסוק בענייניו של עולם הזה עם כל הארציות שבו, בהמות וחיות עם כל המינים לרוב. ואחר כך עשרה דורות שמאדם הראשון עד נח שהיו עוסקים בכל חמדות תבל, נצרך להמציא להם את כל ענייני עולם הזה שנצרכו להם... עד שבא נח צדיק תמים ושימש לפניו באהבה, כד"א (בראשית ו, ט) 'את האלקים התהלך נח'. אך שוב הגיעו עשרת הדורות מנח ועד אברהם שהיו עובדים לעבודה זרה והתרחקו מעבודת האלקים, עד שהגיע אברהם אבינו ע"ה ראש למאמינים ונמצאו לפניו יתברך צדיקים משרתים עושי רצונו. ועדיין נצרך הוא להתעסק בכל ענייני גשמיית העולם, כדי להמציא המזונות עבור כל באי עולם, מקרני ראמים עד ביצי כנים.

כדיאית בתנא דבי אליהו (רבא פרשא יד): "אמר להם הקדוש ברוך

מוקד הזמנות ספרים • של הנה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א • קו ההזמנות של מכון טיב 0733-22-76-09

ספון אהך והספר אצ'ך אצ'ות דני משלוח